

Millaisin äidinkielen tiedoin ja taidoin lähdetään lukioon ja ammatilliseen koulutukseen?

Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistulosten arviointi perusopetuksen päättövaiheessa 2003

Perusopetuksen päättövaiheen oppilaiden äidinkielen ja kirjallisuuden tietojen ja taitojen yleistaso on keskimäärin tyydyttävä. Kokeen tietotehtävissä arvioitiin oppilaiden perustietoja monilla oppiaineen eri osa-alueilla. Kokeen toisessa osassa arvioitiin kirjoitustaitoa.

Hyviin, kiitettäviin tai erinomaisiin tuloksiin on päässyt vajaa kolmasosa oppilaista. Kokeessa heikommin menestyneillä oli ongelmia ennen muuta kirjoitustehtävissä sekä kielen ja perinteen tuntemuksessa. Ammatilliseen koulutukseen pyrkivien poikien kirjoitustaidot osoittautuivat keskimäärin heikoiksi.

Alueelliset erot olivat suhteellisen pienet, mutta esiin tuli huomattavia koulujen välisiä eroja. Heikosti menestyneiden oppilaiden osuus koulujen oppilasotoksissa painottui maaseutukunnissa, kun taas hyvin menestyneiden oppilaiden osuus painottui kaupunkikouluissa. Koulujen väliset erot tulivat näkyville ennen muuta kirjoitustaitojen ja kieliopin käsitteiden tuntemuksen suurena vaihteluna.

Opetushallitus arvioi huhtikuussa 2003 äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistuloksia perusopetuksen 9. vuosiluokalla 101 suomenkielisessä otoskoulussa. Kattavasti eri läänejä, EU-tavoitealueita ja kuntaryhmiä edustavaan otokseen kuului yhteensä 4 579 oppilasta, joista 2 272 poikaa ja 2 307 tyttöä. Kustakin otoskoulusta mukana oli keskimäärin 45 oppilasta.

Kaikkiaan arviointiin osallistui yli 20 % oppilasikäluokasta, sillä arvioinnin tietotehtäviin vastasi myös 7 892 oppilasta 77:ssä otokseen kuulumattomassa koulussa. Näissä kouluissa koko oppilasikäluokka osallistui oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämään arviointiin. Tulokset olivat keskimäärin samat kuin otoskoulujen oppilailla.

Arviointiraportti Kerroin kaiken tietämäni – Perusopetuksen äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistulosten arviointi 9. vuosiluokalla 2003.

Lisätietoja arvioinnista antaa opetusneuvos Hannu-Pekka Lappalainen, sähköposti hannu-pekka.lappalainen@oph.fi, puhelin 040 348 7605.